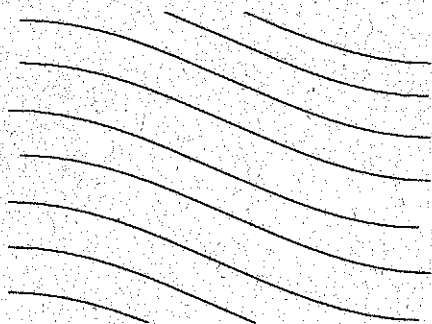

Andragoški center Republike Slovenije
Slovene Adult Education Centre

NOVIČKE

MAREC 1995/3

- ▲ DOMA IN V SVETU ● Izobraževanje odraslih v prehodnem obdobju ● Konferenca in zasedanje generalne skupščine Evropskega združenja za izobraževanje odraslih ● Priporočila konference o vseživljenjskem učenju ● Vabilo za objavo prispevkov v romunski reviji Paidela
- ▲ VPRAŠANJA, POBUDE, KRITIKE, POHVALE ▲ POSVETI, KONFERENCE ● Srečanja ESREA ● Izobraževanje odraslih kot civilno gibanje ● Mednarodna konferenca o programiranju vseživljenjskega učenja ▲ KOTIČEK JE VAŠ ● Meja med delom in učenjem počasi izginja ▲ NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

PROGRAMSKA ZASNOVA NOVIČK

Novičke so skupni informativni bilten za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Z Novičkami želimo izboljšati obveščenost vseh, ki delamo na tem področju ali pa smo kakor koli povezani z izobraževanjem in učenjem odraslih v Sloveniji.

- Uporabniki in naročniki Novičk so lahko posamezniki in organizacije; tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in učenjem odraslih poklicno, in tudi tisti, ki delajo to prostovoljno. (v društvih, strokovnih, verskih, političnih in drugih prostovoljnih organizacijah).
- Z vsebinsko zasnovo predvidevamo, da bomo v Novičkah objavljali tele vrste informacij o izobraževanju in učenju odraslih doma in v svetu:
 - opis in prikaz dogodkov in dejavnosti v izobraževanju odraslih;
 - razvojne, raziskovalne in druge programe in projekte;
 - sporočila o organizacijah, njihovih potrebah, načrtih in dejavnosti;
 - podatke o izobraževalnih programih in razvoju programov;
 - sporočila o politiki in strategiji izobraževanja odraslih;
 - novosti v upravljanju in zakonodaji;
 - statistične podatke;
 - mnenja, stališča in predloge;
 - podatke in informacije o možnostih in virih za učenje;
 - podatke o napovedanih prireditvah, posvetih, publikacijah in drugih strokovnih dogodkih;
 - prikaze novih knjig, člankov ter didaktičnega in drugega gradiva ter novosti s knjižnega trga;
 - novosti iz naših knjižnic, predvsem iz knjižnice ACS.
- V Novičkah bomo objavljali kratke, jedrnate, objektivne in nepristranske informacije.
- Novičke izhajajo praviloma vsak mesec, gradivo za posamezno številko zbiramo do 10. v mesecu. Za stik s tujino bomo štirikrat na leto izdali Novičke v angleškem jeziku.
- Uporabniki prejemajo Novičke brezplačno. Tako bo tudi v prihodnje, če bomo lahko stroške za njihovo izdajanje poravnali iz javnih sredstev za izobraževanje odraslih.
- Novičke ureja in izdaja Informacijsko središče ACS. Odgovorni osebi: mag. Vida A. Mohorčič Špolar - vodja Informacijskega središča, in Peter Monetti - urednik Novičk.
- Naslov uredništva je: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 61000 Ljubljana, telefon: 061 446 482, faks: 061 445 881, elektronska pošta:

X.400: S=SAEC;OU=GUEST;PRMD=AC;ADMD=MAIL;C=SI

RFC-822: saec@guest.arnes.si

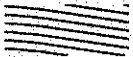
DECnet: STENAR:LJACRS

DOMA IN V SVETU

Poročilo o mednarodni konferenci

Izobraževanje odraslih v prehodnem obdobju

Konferenca, ki je bila 10. in 11. marca 1995 na Andragoškem centru Slovenije v Ljubljani, je nastala na podlagi mednarodnega raziskovalnega projekta Stanje v raziskovanju izobraževanja odraslih v Evropi (State of the Art Study of Research on the Education of Adults in the European Countries), ki ga je podprlo Evropsko združenje za raziskovanje izobraževanja odraslih (European Society for Research on the Education of Adults - ESREA), izvajal pa se je v letih 1993 in 1994. Študija je del globalnega projekta Svetovni trendi v raziskovanju izobraževanja odraslih (Adult Education Research - World Trend Analysis); financial ga je UNESCO, vodil pa Unescov Inštitut za izobraževanje iz Hamburga. Del projekta, ki ga izvaja ESREA se je uresničeval v dveh delih; za zahodnoevropske države (koordinator je bil Dr. Barry Hake iz Univerze v Leidnu, Nizozemska) in za srednje in vzhodnoevropske države (koordinator Dr. Zoran Jelenc, Andragoški center Slovenije, Ljubljana). Pri tem delu je sodelovalo 12 držav in od teh jih je 11 podalo nacionalna poročila (Bolgarija, Češka, Hrvaška, Estonija, Litva Latvija, Madžarska, Poljska, Romunija, Rusija in Slovenija - Slovaška ni posredovala poročila). Na podlagi nacionalnih poročil, dopoljenih z drugimi razpoložljivimi viri informacij, je Dr. Jelenc pripravil regionalno pregledno poročilo. Med potekom projekta so koordinator projekta in tudi sodelujoči iz 12 držav izrazili željo, da bi v raziskavi in pri končnem poročilu sodelovale vse srednje in vzhodnoevropske ter baltiške države. Pokazalo se je, da tega v času, ki ga je za raziskavo predvidel UNESCO, ni bilo mogoče uresničiti.

Po uradni obravnavi Unescovega projekta, na srečanju septembra 1994 v Montrealu, Kanada, je Andragoški center Slovenije pod vodstvom dr. Zorana Jelenca predlagal, naj bi se sodelovanje, ki se je začelo z raziskavo Stanje v raziskovanju izobraževanja odraslih, nadaljevalo in razširilo. Ta prizadevanja so pripomogla k izpeljavi konference v Ljubljani marca 1995, ki so jo finančno podprli Slovenska nacionalna komisija za Unesco (s tem denarjem naj bi se poravnali tako stroški za organizacijo konference kot tudi potni stroški za udeležence konference) in slovenska ministrstva, v omejenem obsegu pa tudi Fundacija Soros (Open Society Found).

Na konferenco sta bila povabljeni po dva zastopnika vsake države: poleg poglavitnih avtorjev poročil iz držav, ki so že sodelovale pri raziskovalnem projektu, je bil na konferenco povabljen še po en zastopnik iz vsake države; predlagano je bilo, naj bi bila to oseba, ki v svoji državi pozna sestavo izobraževanja odraslih ter politiko in upravljanje na tem področju. K sodelovanju so bili povabljeni tudi strokovnjaki iz nekaterih držav, ki doslej niso sodelovale, to pa so Albanija, Makedonija, Belorusija, Moldavija in Ukrajina. Od 17 povabljenih držav se jih je konference udeležilo 14, konference se niso udeležile Albanija, Slovaška in Ukrajina. Povabljena sta bila tudi Dr. Barry Hake, Sekretar združenja ESREA in Jindra Kulich, priznani strokovnjaka za izobraževanje odraslih v državah srednje in vzhodne Evrope, dolgoletni vodja Centra za nadaljevalni študij pri Univerzi Britanska Kolumbija v Vancouvru. G. Kulich je bil

predlagan za moderatorja konference. Skupaj se je konference udeležilo 29 udeležencev, 24 iz tujine in 5 iz Slovenije.

Organizator je predlagal, naj bi konferenca:

- spodbudila razvoj izobraževanja odraslih v srednje- in vzhodnoevropskih ter baltičskih (SVEB) državah tako, da bodo našle svojo pot iz krize, v kateri so zdaj;
- nadaljevala in okrepila študij smeri razvoja izobraževanja odraslih v državah v prehodnem obdobju;
- spodbudila sorazmerno nenehno in intenzivno sodelovanje med državami SVEB pri razvijanju in raziskovanju izobraževanja odraslih;
- omogočila dogovor o institucionalnih rešitvah, ki jih zahtevajo postavljeni cilji;
- okrepila in razširila mednarodno sodelovanje med državami SVEB in nakazala pot, kako povečati njihovo skupno delovanje na širšem mednarodnem prizorišču.

Udeleženci so te cilje sprejeli na prvem srečanju, na predvečer uradnega začetka konference.

Delo konference je potekalo plenarno in v dveh delovnih skupinah, ki sta dobili posebne naloge.

Ob začetku konference so udeležence pozdravili dr. Jelenc v imenu organizatorja - ACS, dr. Pavle Zgaga, državni sekretar pri Ministrstvu za šolstvo in šport in Zofka Klemen Krek, generalna sekretarka Slovenske nacionalne komisije za Unesco, ki je zaželela organizatorju in udeležencem, da uresničijo cilje konference in zagotovila ACS nadaljnjo podporo Komisije pri prizadevanjih za sodelovanje v tem delu Evrope. Program konference je vseboval tele uvodne predstavitve:

- študijo Trendi pri razvoju raziskovanja izobraževanja odraslih v državah srednje in vzhodne Evrope;
- primer Slovenije, pri tem pa zlasti delo ACS ter univerz v Ljubljani in Mariboru;
- zanimiva razvojna projekta na ACS: Študijski krožki in Ali znaš zagovarjati svoje pravice? - ta je nastal v sklopu programa za demokracijo Phare.

Delovni skupini sta obravnavali dve temi: (1) metodologijo in potek raziskovanja pri študiji Stanje v raziskovanju izobraževanja odraslih in možnosti za nadaljevanje študije; (2) podobnosti in razlike pri razvijanju politike, strategije in sistemov izobraževanja odraslih ter možnosti za njihovo oblikovanje in vzdrževanje.

V sklepnem delu konference so udeleženci podali predloge in priporočila za nadaljnje delo pri razvijanju izobraževanja odraslih v svojih državah, za dvo- in večstransko sodelovanje med državami SVEB pri raziskovanju in razvijanju izobraževanja odraslih ter za sodelovanje z državami zunaj tega območja in z mednarodnimi organizacijami. Udeleženci so soglasno menili, da mora razvoj izobraževanja odraslih temeljiti predvsem na njihovih močeh in medsebojni pomoči. Vsakršno sodelovanje in zunanja pomoč morata temeljiti na enakopravnem sodelovanju udeleženih strani.

Razpravljalci so navedli, da potrebujejo (vrstni red, v katerem so napisani predlogi, ni pomemben):

- mednarodno mrežo za raziskovanje in poučevanje pri visokošolskem izobraževanju in izobraževanju odraslih;
- mednarodni center za raziskovanje in usposabljanje v izobraževanju odraslih;
- regionalno kordinacijsko središče (clearinghouse) za raziskovanje in razvoj izobraževanja odraslih;
- raziskovalno mrežo pri ESREA za države SVEB v prehodnem obdobju;
- razširitev študije Stanje pri raziskovanju izobraževanja odraslih na vse države tega območja;
- enakopravno uporabo nemščine, ruščine in angleščine na tem območju; neobvladovanje jezika ovira razvijanje mednarodnega sodelovanja;
- regionalno združenje za balkanske države;
- bazo podatkov o prejšnjih raziskavah v izobraževanju odraslih in tistih, ki potekajo;
- bazo podatkov o raziskovalcih, ki preučujejo izobraževanje odraslih;
- nacionalne koordinatorje - osebe za povezavo, ki bodo pospeševale povezovanje v mreže in razvijale sodelovanje;
- regionalno združenje za izobraževanje odraslih v državah SVEB;
- fundacijo za izobraževanje odraslih v državah SVEB;
- objavljanje povzetkov raziskav / regionalna znanstvenoraziskovalna revija;
- poletno šolo za strokovni razvoj raziskovalcev.
- V vsaki državi morajo posebno pozornost nameniti strategiji razvoja zakonodaje za izobraževanje odraslih, vseživljenjsko učenje in zagotavljanje pravic udeležencev do izobraževanja;
- Ustrezna telesa v Svetu Evrope in Evropski skupnosti je treba seznaniti s priporočili konference;
- priporočila konference pa poslati tudi Unesco v Parizu in Unescovemu inštitutu za izobraževanje v Hamburgu o priporočilih konference;
- Slovensko nacionalno komisijo za Unesco naj bi zaprosili, da seznanijo vse nacionalne komisije v državah SVEB s konferenco in njenimi priporočili.

Udeleženci so predlagali še te akcije:

1. Udeleženci iz Makedonije bodo priredili poletno šolo za izobraževanje odraslih na Ohridu v letu 1996; delovni jezik bo angleščina.
2. Udeleženci iz Estonije bodo v letu 1996 organizirali seminar v sklopu ESREA na temo Vloga izobraževanja odraslih v procesu Evropske integracije.
3. Dr. Ana Krajnc z Univerze v Ljubljani je seznanila udeležence s poletno šolo za vodilne strokovnjake pri izobraževanju odraslih, ki bo v Sloveniji od 3. do 8. junija letos. Udeležba je omejena na 40 udeležencev, nekaj prostih mest bo na voljo tudi za udeležence iz tujine; pogovorni jezik bo slovenščina.

Udeleženci so enoglasno predlagali tele skupne akcije:

1. Ustanovitev raziskovalne mreže za države v prehodnem obdobju pri ESREA

Dr. Jelenc je od združenja ESREA že dobil načelno soglasje. Predlog bo poslan Upravnemu odboru ESREA septembra 1995. Dr. Hake je kot Sekretar ESREA zagotovil udeležencem, da bo ESREA sodelovala pri uresničevanju predloga.

2. Dopolnitev tistega dela poročila študije Stanje pri raziskovanju izobraževanja odraslih, ki obravnava države SVEB-a

Dr. Jelenc bo skušal dobiti dopolnjena nacionalna poročila iz držav, ki že sodelujejo, in še nova poročila iz tistih, ki doslej niso sodelovale. Udeleženci so bili enotnega mnenja, da je treba dopolniti tudi poročilo iz Srbije (poročilo je bilo izločeno iz Unescovega projekta, ker so Združeni narodi prepovedali mednarodno sodelovanje s Srbijo). Nove informacije je treba oddati do 15. junija 1995. Po tem datumu bo dr. Jelenc pripravil dodatek k zdajšnjemu poročilu, ACS pa bo izdal monografijo, ki bo vsebovala nacionalna poročila in končna poročila z obeh regij. Publikacija bo pripravljena do Evropske konference v Avstriji septembra 1995. Udeleženci so zagotovili dr. Jelencu, da mu bodo pomagali zbrati informacije, potrebne za dopolnitev študije.

3. Ustanovitev Regionalnega centra za raziskovanje in razvoj izobraževanja odraslih v državah SVEB-a na Andragoškem centru Slovenije v Ljubljani

Dr. Jelenc se je v imenu ACS strinjal s predlogom, da bi ustanovili center in omogočili uresničitev njegove vloge (zbiranje in pretok informacij, pospeševanje regionalnega sodelovanja) v takšnem času in obsegu, kot bodo to dopuščale gmotne in kadrovske možnosti na ACS. Sprejet je bil predlog, da bo dr. Jelenc zagotovil vodenje Centra, delovanje in učinkovitost tega pa bosta odvisna od podpore in sodelovanja udeležencev iz vseh državah SVEB.

Konferenca je dosegla večino zastavljenih ciljev, udeleženci pa so se soglasno dogovorili o uresničevanju poglavitnih ciljev konference.

Udeleženci so se ob koncu konference zahvalili slovenski Vladi in Slovenski nacionalni komisiji za Unesco, ker sta podprli konferenco, dr. Jelencu za njegov pomembni prispevek k študiji Stanje pri raziskovanju izobraževanja odraslih, za njegova prizadevanja, ki so omogočila, da je konferenca sploh bila, za sporazume o prihodnjem sodelovanju ter odlično pripravljeno konferenco, ki so jo izpeljali sodelavci ACS in tako dokazali svoje sposobnosti. Dr. Jelenc se je zahvalil udeležencem za njihov prispevek in prizadevno delo med konferenco, ki sta zagotovila njen uspeh.

Dr. Jindra Kulich, Kanada, dr. Zoran Jelenc, ACS

Konferenca in zasedanje generalne skupščine Evropskega združenja za izobraževanje odraslih

Konec februarja letos (25. in 26.) je Danski svet za izobraževanje odraslih, v prijaznem baltiškem mestu Kobenhaven priredil konferenco Inovacije v izobraževanju odraslih, pod okriljem EAEA. Ta združuje 180 organizacij iz 28 evropskih držav - od Cipra do Skandinavije in od Latvije do Portugalske. EAEA, njegov član je tudi Andragoško društvo Slovenije, povezuje nacionalna združenja za izobraževanje odraslih, ki delujejo na nacionalni, regionalni, lokalni in individualni ravni. Skrb za izobraževanje odraslih je lahko njegova poglobljena ali delna naloga pri razvijanju lokalnih skupnosti, poklicnega izobraževanja, sindikatov, publicističnih organizacij, ženskih združenj, rezidenčnih centrov, raziskovalnega in razvojnega dela, razvoja kadrov, svetovalnih centrov, ipd.

EAEA si prizadeva pospeševati razvoj izobraževanja odraslih, podpirati sodelovanje v izobraževanju odraslih na evropski ravni, vplivati na evropska telesa, da svoje načrte in politiko usmerjajo v zagotavljanje potreb odraslih v Evropi in omogočati dejavnejšo vlogo nevladnih organizacij na mednarodni ravni.

Konferenca se je udeležilo nekaj manj kot sto predstavnikov organizacij članic iz 25 držav. Pozdravnemu govoru predsednika EAEA, dr. Paola Federighija je sledil plenarni del, v njem so bile podane iztočnice za nadaljnje razpravljanje po skupinah.

Na konferenci so obravnavali tele tematske sklope: Smeri politike izobraževanja odraslih, Politika Evropskega sveta za razvoj prostovoljnih organizacij in Ideja ustvarjanja vloge t.i. "evropskega državljanstva" (European Citizenship).

Ugotovitve kažejo, da so države članice zelo zavzete za tesno mednarodno sodelovanje tako pri raziskovalnem delu kot tudi pri menjavi izkušenj. To željo so izrazili zlasti predstavniki držav srednje in vzhodne Evrope, saj si te še oblikujejo sisteme izobraževanja odraslih in so zato izkušnje držav ki že dalj časa včlenjujejo politiko izobraževanja odraslih v nacionalne programe razvoja, zanje zelo dragocene.

Kar precej pa so kritizirali birokratske odnose v EAEA, ki so sicer nujna posledica sodelovanja in prodiranja v način odločanja formalnih evropskih teles.

Večina sklepov opozarja, da sta ideja in pojem 'European Citizenship' premalo določno opredeljena in ju zato ni mogoče razumeti. Ni bilo namreč dovolj jasno razloženo, kaj vse v izobraževanju odraslih vodi v to smer in kaj ne, skratka, slišati je bilo pomislek, ali to ne pomeni nekakšnega ločevanja "evropskega državljana" od drugih prebivalcev sveta.

Popoldan so zastopniki nekaterih držav predstavili nacionalne projekte in napredek v izobraževanju odraslih v svojih državah (npr. v Estoniji, kjer se je izobraževanje odraslih začelo razvijati šele po letu 1991 - z ustanovitvijo samostojne države). Zanimiv je nordijski projekt - The Golden Riches in the Grass, ki sicer zajema pet nordijskih držav in temelji na enakovrednem primerjanju tehnično-znanstvenega znanja s splošnim znanjem iz družboslovja, umetnosti in humanizma.

Tudi tu je v vseh predstavljenih sistemih in novostih včlenjeno sodelovanje pri skupnih projektih, na narodni in mednarodni ravni - pri razvoju novih programov in usposabljanju kadrov.

Slovenija sodeluje v nekaj evropskih projektih, naše Andragoško društvo pa smo predstavili na informativnem kraju, kjer so pisno prikazali svojo dejavnost tudi druga združenja in organizacije.

Izvirnost, bogastvo zamisli in zavzetost za sodelovanje so se potrdili tudi v večernem družabnem delu, ko smo si zapeli pesem "L'educazione degli adulti".

Nedelja, 26. februarja, je bila namenjena zasedanju Generalne skupščine EAEA, ki sicer zaseda vsaka tri leta, da ugotovi, kako se uresničujejo načrtovane dejavnosti in projekti in te ovrednoti. Generalna skupščina tudi usmerja politiko delovanja EAEA in daje njegovemu Izvršnemu odboru nasvete za nadaljnje delovanje. Ta odbor sestavljajo delegati nacionalnih organizacij (voljeni in kooptirani člani), sestaja se enkrat na leto, njegova poveljavna naloga pa je določanje ter spremljanje in vrednotenje uresničevanja letnega delovnega načrta.

Poudarjena je bila pomembna vloga nevladnih organizacij po Evropi in s tem tudi EAEA, ki si je s svojim dozdajšnjim delovanjem pridobila ugled tako pri Evropski komisiji kot tudi pri drugih formalnih telesih Evrope. Zato je pomembno, da nadaljuje delo prav tako zavzeto kot doslej, še posebno ob pripravah na Unescovo konferenco, ki bo leta 1997 v Hamburgu. V tem času je namreč uveljavljanje vloge izobraževanja odraslih v razvojnih usmeritvah evropskih držav še posebno pomembno, saj lahko pripomore tudi k pridobivanju denarja za projekte, ki potekajo v sklopu EAEA.

Pregled dela je pokazal, da potekajo projekti večinoma tako, kot je bilo predvideno, razčlenjeni in ovrednoteni pa bodo za obdobje od 1995 do 1999.

Za delovanje EAEA je odločilnega pomena tudi sodelovanje s podobnimi združenji in koordinacijskimi telesi v Evropi in tudi v svetu.

Po zasedanju Generalne skupščine, pregledu dela projektov in vrednotenju so sledile volitve v Izvršni odbor, katerega članica je Jasna Dominko Baloh, prof., - predsednica Andragoškega društva Slovenije.

Sledila je seja Izvršnega odbora EAEA, na njej so izvolili predsedstvo in priporočili devet novih članov in organizacij za sprejem.

Novo izvoljeno predsedstvo EAEA:

Predsednik: Paolo Federighi (Italija)

Generalni sekretar: Lucien Bosselaers (Belgija)

Blagajnik: Andre Schiafli (Švica)

Namestniki predsednika: Arne J. Ericson (Norveška), Rosa M. Falgas (Španija), Wilhelm Filla (Avstrija), Wolfgang Leumer (Nemčija), Marja Talvi (Estonija) in Judith Summers (Anglija).

Konec tedna v Kopenhavnu je minil kar prekmalu, da bi lahko dobili odgovore na vsa vprašanja, ki so se porajala ob tako raznolikih vsebinah. Možnosti za povezovanje in sodelovanje je torej veliko.

Dansko - deželo prijaznih ljudi, smo zapustili v upanju, da bodo prizadevanja obrodila sadove.

Erna Perme, Knjižnica Otona župančiča

Priporočila konference o vseživljenjskem učenju

Akcijski načrt za 21. stoletje vsebuje vrsto spodbud in priporočil posameznikom, organizacijam, vladam, medijem in tistim, ki so priredili konferenco v Rimu in na njej sodelovali, skupaj z ELLI in WILL, zagovornikoma vseživljenjskega učenja.

Po svetu bo med letoma 1995 in 2000 treba sprejeti, v prvih letih naslednjega tisočletja pa tudi reševati te izzive:

Posamezniki

Prevzeti morajo odgovornost za svoje učenje, to pomeni, da morajo:

- sestaviti 'osebni učni načrt' (Personal Learning Plan - PLP) in spopolnjevati 'učni potni list' (Learning Passport - LP);
- navdušiti prijatelje, da postanejo mentorji;
- spodbujati druge k oblikovanju PLP in LP;
- ponujati svetovalno ali mentorsko pomoč.

Organizacije

Vsaka organizacija mora postati tudi kraj, kjer poteka učenje (Learning Organizations-LO), zato morajo:

- povezovati učni proces s poglobljenimi poslovnimi procesi v skladu s poslanstvom organizacije in njenimi cilji;
- uporabljati dosežke dobre prakse;
- raziskati možnosti za ugotovitev primanjkljajev v znanju ljudi in te zapolniti z učenjem ter razvijanjem zmožnosti za učenje.

Gospodarstvo in industrija

Vsako podjetje mora:

- določiti glavnega direktorja kot zagovornika izobraževanja;
- oblikovati programe za razvoj učnih navad vseh zaposlenih;
- zagotoviti dostop do individualnih mentorjev in svetovalcev;
- oblikovati seznam znanja za vsakega zaposlenega glede na potrebe njegovega zdajšnjega in prihodnjega dela in življenja;
- razvijati zunanje ugotavljanje in potrjevanje znanja za programe v organizaciji;
- navezati stike za sodelovanje z vsaj tremi izobraževalnimi organizacijami ali drugimi organizacijami v lokalni skupnosti.

Izobraževalne organizacije

Vsaka izobraževalna organizacija mora:

- uporabljati raziskovalne izsledke o učenju v praksi;
- zvečevati produktivnost in si prizadevati za učinkovito poslovanje;
- sodelovati v razvoju ključnih spretnosti in svetovnega kurikuluma za vseživljenjsko učenje;
- odkrivati in prilagajati dobro prakso in izkušnje;
- razvijati mrežo vseživljenjskega učenja za začetno in nadaljnje usposabljanje učiteljev;
- razvijati strokovno usposobljene mentorje in svetovalce za izobraževanje;
- se povezovati z vsaj tremi organizacijami; iz gospodarstva, industrije in lokalne skupnosti;
- vrednotiti izkušnje študentov kot virov izobraževalnja.

Univerze

Univerze bi morale še posebno:

- omogočiti vodenje pri spreminjanju učenja;
- šteti celotno skupnost kot vir nekdanih, zdajšnjih in prihodnjih študentov;
- spodbujati in širiti raziskovanje učenja, zlasti izsledke o delovanju možganov;
- spodbujati strokovne organizacije k širjenju vseživljenjskega učenja med svojimi članicami;
- upoštevati zahteve vseživljenjskega učenja ko usposablajo in vpeljujejo nove sodelavce;
- vpeljevati programe, ki omogočajo ugotavljanje in potrjevanje poprejšnjega znanja;
- usmerjati razvoj nove izobraževalne tehnologije, ki bo podpirala tistega, ki se uči.

